

Tak stojí vzor takové obce v nebesích, a kdo chce, může jej vidět a řídit se jím a bez ohledu na to, zda taková obec skutečně existuje nebo někdy bude existovat, ...bude chtít zastávat věc této obce a žádné jiné. (Platón, Ústava, 592b)

Z Evolovy předmluvy k novému italskému vydání z roku 1972 [1]

Tato kniha vznikla v Itálii za konkrétních politických podmínek. V roce 1953, kdy vyšla poprvé, se zdálo, že v zemi existují předpoklady pro vznik nového pravicového uskupení: pravicového nikoli ve smyslu politickém, nýbrž – a to zcela a především – ve smyslu ideálním, duchovním.

Naznačené možnosti se však dalšího vývoje nedočkaly, a proces politického a morálního úpadku v Itálii pokračoval. Zdálo se mi nicméně smysluplné, připravit knihu, poté co byla rozebrána, znovu k vydání. Představuje totiž – a bylo smutné to zjistit – jedinou naprosto nekompromisní „reakcionářskou“, „antidemokratickou“ a „antimarxistickou“ práci nejen v Itálii, ale v celé poválečné Evropě.

Předmluva od Junia Valeria Borghese měla symbolickou hodnotu, vyjádřenou jak samotným jménem, tak tím, co tento muž vykonal jako voják.
s. 133

Z předmluvy Junia Valeria Borghese v původním vydání z roku 1953

Julius Evola pozvedá hlas proti narůstající krizi vyšších hodnot – morálních i politických – v současném světě. A i když nemusíme souhlasit se všemi jeho závěry, oprávněnými třeba jen z určité perspektivy, je jisté, že knihu ocení ti, kteří jsou přesvědčeni, že „nejen chlebem živ je člověk“, a že „hospodářský faktor je sice důležitý, ale ne prvořadý.“

Celým dílem pronikají dvě témata – idea nadřazenosti státu (impéria) nad zájmy jednotlivce a chvála aristokratických hodnot.

Aristokracií se přitom rozumí elita charakteru, nikoliv peněz a intelektualismu.
s. 135–137

DÉLSKÝ POTÁPĚČ

Kapitola 1

Revoluce - Kontrarevoluce - Tradice

„Reakcionář“ - pojem má vskutku negativní zabarvení - neboť kdo (vůči akci) „pouze“ reaguje, nemá v rukou iniciativu.

„Revoluce“ - slovo se užívá nepřesně, neboť v původním smyslu se tak označuje pohyb, vracející se k výchozímu bodu (tak jako u bubínku revolveru, latinské *re-volvere*).

„Konzervativní“ - v dnešním světě je toho jen málo, co stojí za to uchovat (konzervovat).

A to málo jednoznačně přesahuje hospodářskou rovinu.

s. 143

„Konzervativní“ - to neznamena být na straně buržoazie, mající téměř výlučně hospodářský charakter. Právě naopak, je třeba být jejím rozhodným odpůrcem.

s. 144

Ne lpět na institucích a formách starých časů, nýbrž na nadčasových principech a hodnotách. Na silách působících přes generace a v různých dobách nabývajících rozličných podob.

Tradice tak není něco strnulého, je dynamická.

s. 145

Nezabsolutizovat nic, co by v jádru už absolutní nebylo.

Jak řekl Hegel: „Jde o to, rozpoznat v projevech dobového a pomíjejícího imanentní substanci, ono věčné, co platí vždy.“

s. 146

Nadřazenost politického nad hospodářským a sociálním, autorita (úcta) a z ní vyplývající hierarchie...

Zásady, které G. B. Vico označil za „přirozené zákony věčné republiky“, mají normativní charakter.

V politickém a společenském řádu znamenají tolik, co absolutní morálka v životě jedince.

Bylo by absurdní přemýšlet o nich v historickém měřítku.

Cožpak vše vděčí za svou hodnotu času?

(Zásady, principy) stojí mimo čas, mimo svět vznikání a zániku, jsou věčné, nemění se.

Jsoucná vyšší nadčasové roviny – tak musí být chápány ideje, které označujeme jako tradiční.
s. 146–147

Dokonalý protiklad? Myšlení posledních dvou set let. Tam platí historismus a (domnělý) empirismus za bernou minci. Všechno je tu podmíněno a formováno dobou, včetně zření podstaty (eidos).
s. 147

Na jedné straně tedy stojí ti, kteří uznávají existenci nezměnitelných principů. V nich je pevně zakotven každý skutečný řád.

Nevěří v dialektiku „historie“ a „pokroku“ a nedají se strhnout dobou. Uznávají nadřazená jsoucná.

Na druhé straně jsou šířitelé chaosu. Udávají směr, aniž by se kdy povznesli nad svět hmoty a náhody.
s. 151

Má-li být něco zachráněno z fašismu, pak jsou to právě jen věčné hodnoty v něm obsažené.
s. 152

Kapitola 2

Suverenita – Autorita – Impérium (Říše) [2]

„Männerbundes“

Zvláštní obřady mnoha primitivních kmenů, provázené často tvrdými tělesnými zkouškami, jimž předchází dlouhá doba nuceného odloučení, dávají podle schématu smrti a znovuzrození vzniknout nové bytosti – muži. Jedinec, na něhož bylo až dosud nahlíženo jako na něco čistě živočišného – někde mezi ženami, dětmi a domácími zvířaty, je přijat mezi muže. A toto mužské společenství je tím, co má v tlupě či rodu moc. Úkoly, odpovědnost i práva jeho členů jsou rozdílné.
s. 159

(Spengler: „Národ je svaz mužů, kteří se cítí jako celek. Vyhasne-li tento pocit, přestává národ existovat.“ Pozn. red.)

Tak hluboko vězí, co dělí politické od sociálního.

Muž v nejušlechtlejším významu toho slova, římský *vir*, nikoliv prostý *homo*.

Prodělav změnu úrovní, vymanil se z přírodní, vegetativní roviny.
s. 160

DÉLSKÝ POTÁPĚČ

Ideje byly u indoevropských kultur spojeny s nebeskými, světelnými božstvy, stojícími v protikladu vůči kultům matek a chtonických božstev. Vše tělesné, biologické, hmotné a hromadné je ve znamení Matky země.

V demokraciích probíhá přechod od mužského k ženskému, od duchovního k hmotnému.
s. 161

„Die geistige Nation“

(Wo die Ehre ist und wo die Treue ist, nur da ist mein Vaterland)

Duchovní národ.

Kde vládne čest a věrnost, jen tam je má vlast.
s. 165

Národ je vždy rozpolcený. Na jedné straně masy, více či méně ovládané základními pudy, nadobro svázané s hédonismem, hlavně tělesným...

Na straně druhé... jiní.
s. 167

Ti musí založit řád.
s. 169

Poznámky:

[1] Německé vydání z roku 1991, z něhož překládáme, uvozuje více jak stostránková studie Dr. T. H. Hansena z Deutsch-Europäischen Studiengesellschaft, DESG: Einführung in Julius Evolas politisches Wirken.

[2] **Suverenita**: svrchovanost, naprostá nezávislost na jiné moci.

Autorita: všeobecně uznávaná hodnota, osoba, jejíž činy a slova mají uznání a platnost. Podle Evoly je „autorita lživá, zákon nespravedlivý, úřad nesmyslný“, jestliže se nevztahují k vyššímu řádu „bytí“ v hierarchii jsoucnen.

Impérium: také Říše musí být odrazem vyššího řádu bytí. Odtud Platónovo: „První povinností státu je sakralizovat občana.“ Říši ztělesňuje absolutní (tj. na ničem nezávislejší, svrchovaná) osoba – osobnost krále, císaře, vůdce je mostem („pontifex“), spojnicí mezi hmotným světem a světem idejí. Ztělesňuje ideu Státu.